

Az ELTE TTK Biológia Doktori Iskola Működési Szabályzata

1.§

Általános rendelkezések

- (1) Az ELTE TTK Biológia Doktori Iskola (a továbbiakban Doktori Iskola) az egyetem Biológiai Intézetében, a MAB jóváhagyásával működő, olyan funkcionális oktatási szervezeti egység, melyben a biológia tudományág keretében a PhD tudományos fokozat elnyerésére irányuló szervezett, vagy egyéni képzés folyik.
- (2) Jelen szabályzat a vonatkozó hatályos törvények és más jogszabályok, a MAB SzMSz 4. mellékletében foglalt, a doktori iskolák létesítéséről és működéséről szóló állásfoglalás, valamint az ELTE és az ELTE TTK Doktori Szabályzatának (a továbbiakban EDSz, illetve KDSz) figyelembe vételével készült. Elsősorban azokat a szabályozásokat tartalmazza, melyek egyes kérdésekre vonatkozóan, az említett rendelkezések keretein belül, azoknál részletesebbek. Jelen szabályzatban nem említett esetekben az EDSz, illetve a KDSz vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A szabályzatot az Egyetemi Doktori Tanács (a továbbiakban EDT) a Természettudományi Doktori Tanács (a továbbiakban TDT) véleménye alapján hagyja jóvá.

2. §

A Doktori Iskola vezetője

- (1) A Doktori Iskola vezetőjével kapcsolatos előírásokat az EDSz 16. §. (1)-(4) bekezdései tartalmazzák.
- (2) A Doktori Iskola vezetőjének a TDT vezetőjéhez bejelentett távolléte esetére a Doktori Iskola Tanácsa a programvezetők közül, aláírási joggal is felruházott állandó helyettest választ.

3. §

A Doktori Iskola Tanácsa

- (1) A Doktori Iskola Tanácsa (a továbbiakban Tanács) a Doktori Iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület. Tagjai: a Doktori Iskola vezetője, aki egyben a Tanács elnöke, továbbá a doktori programok vezetői. További tagjait a Doktori Iskola törzstagjai maguk közül választják titkos szavazással.
- (2) A választott tagok esetében figyelembe kell venni, hogy a különböző tudományszakokat összefogó programok esetében valamennyi résztvevő tanszéknek, valamint a szakterületen működő akadémiai kutatócsoportoknak és a külső intézetben dolgozó kutatóknak is legyen egy-egy törzstag képviselője a Tanácsban.
- (3) A tanács választhat titkárt, aki az iskola napi működésével kapcsolatos adminisztratív és szervezési feladatok megoldásában segíti az iskola vezetőjét és a tanácsot.
- (4) A tanácsnak tanácskozási jogú tagja egy, a doktori képzésben részt vevő hallgató.
- (5) A Tanács tagjait a TDT bízza meg, illetve menti fel.
- (6) A Tanács feladatait, működésének szabályait a KDSz 3. § 3. bekezdés a-m. pontjai írják elő. A Doktori Iskola a Tanács további feladataiként az alábbiakat nevesíti:

- a.) meghatározza a felvételi követelményeit és értékelési szempontjait, és azokat megfelelő időben és módon a pályázók tudomására hozza,
- b.) meghatározza a doktorandusz számára az értekezés elkészülte előtti önálló tudományos munkásságának publikálásával kapcsolatos mennyiségi és minőségi követelményeket,
- c.) meghatározza és időről időre áttekinti azon folyóiratok körét, melyekben történő publikálást a publikációs követelmények teljesítéseként elfogad. A listát a kar hivatalos honlapján közzé teszi.

4. §

A Doktori Iskola programjai, a programvezetők

- (1) A Doktori Iskola munkáját az alábbi doktori programok keretében végzi:
  - 1. Ökológia, konzervációbiológia és szisztematika
  - 2. Etológia
  - 3. Immunológia
  - 4. Kísérletes növénybiológia
  - 5. Genetika
  - 6. Molekuláris sejt- és neurobiológia
  - 7. Idegtudomány és humánbiológia
  - 8. Szerkezeti biokémia
  - 9. Zootaxonómia, állatökológia, hidrobiológia
  - 10. Elméleti- és evolúcióbiológia
- (2) A Doktori Iskola programvezetőit a Doktori Iskola vezetőjének javaslatára a TDT bízza meg és menti fel. A programvezetők felelősek a programok keretében folyó oktatás és kutatás színvonaláért.
- (3) A programvezető szervezi a programban részt vevő hallgatók éves beszámolóját, biztosítja annak lebonyolítását.
- (4) A programvezetők megszervezik és lebonyolítják a felvételi vizsgákat, melyeket a Doktori Iskola vezetője felügyel és ellenőriz.
- (5) A Biológia Doktori Iskola tanácsa dönt a programvezető által javasolt legalább három tagú programtanács létrehozásáról, mely három évre választható. A programtanács tagjai közül egy nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az ELTE-vel.

5. §

A Doktori Iskola oktatói és témavezetői

- (1) A doktori iskola oktatói és témavezetői azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a doktori iskola vezetőjének javaslatára a tanács alkalmasnak tart oktatói és témavezetői feladatok ellátására.

6. §

A doktori képzés

1. A doktori képzés szabályait, beleértve a jelentkezésre, a felvételre, a hallgatói jogviszonyra, a témaváltoztatásra, a tanulmányi idő megszakítására, a külföldi részképzésre, a képzési tervre, a tanulmányi tervre, a beiratkozásra vonatkozó előírásokat az EDSz 25.-47. §-ai, valamint a KDSz 5.-7. §-ai tartalmazzák.
2. Az egyéni képzésre (részidejű levelező tagozatos egyéni képzési rend) való felvételtől a TDT dönt. A hallgatói jogviszony hosszáról, amely legalább két szemeszter időtartamú, a doktori iskola javaslata alapján a TDT dönt. Az egyéni képzésű doktorandusz is 240 kreditpontot köteles szerezni. A doktori iskola tanácsa javasolhatja az egyéni képzésű doktorandusz szakmai teljesítményének kreditekkel való elismerését. Ily módon a doktorandusz felmentést kaphat a tanulmányi kreditek 50%-ának megszerzése alól. A mentesség megadását a doktori iskola tanácsa javasolja és a TDT hagyja jóvá.
3. A doktori képzésben való részvétel nélküli fokozatszerzés (egyéni doktori felkészülés) kivételes lehetőség a doktori fokozat megszerzésére. A fokozatszerzésre jelentkezők komplex vizsgára bocsátását a doktori iskola tanácsa javaslatára a TDT engedélyezheti. A jelentkező kutatói és oktatói teljesítményről a doktori iskola habitusvizsgálatot tart. Figyelembe véve, hogy a képzésben való részvétel nélküli fokozatszerzés rendkívüli esetet jelent, az engedélyezés szakmai követelményei meghaladják a képzésben részt vett jelentkezőkkel szemben támasztott követelményeket.
Az egyéni doktori felkészülés után fokozatszerzésre való jelentkezés feltétele minimum öt tudományos közlemény, melyek közül legalább háromban első szerző a kérelmet benyújtó.
A javaslatot a doktori iskola vezetője a TDT elé terjeszti.

7. §

A kreditek megszerzésének rendje

A doktori iskola 2016. szeptember 1-től felmenő rendszerben az alábbi szabályokat lépteti életbe:

1. A doktori képzés időtartama 8 szemeszter (4 év), amely alatt a doktorandusznak 240 kreditet kell szereznie. Krediteket kurzusokon való részvétellel (32 tanulmányi kredit) és kutatómunkával (208 kutatási kredit) lehet szerezni. Oktatási tevékenységgel a Biológia Doktori iskolában kredit nem szerezhető.
2. A kétlépcsős képzés első négy félévében összesen 32 tanulmányi kreditet kell szerezni úgy, hogy szemeszterenként átlagosan 2-2 tárgyat kell teljesíteni. Heti 1 kontaktóra, a vizsgára való felkészüléssel együtt 2 kredittel egyenértékű, amennyiben a hallgató sikeres vizsgát tesz. A kurzusok teljesítését a tárgy előadója ötfokozatú skálán (1-2-3-4-5) értékeli, és a Neptunban igazolja.
3. Kutatómunkával 208 kredit szerezhető. A kutatási tevékenységet a témavezető háromfokozatú skálán (kiválóan megfelelt – megfelelt – nem felelt meg) értékeli. A

kreditek teljesítését, javaslata alapján, a doktori program vezetője igazolja. Az „Irányított kutatómunka” című tárgy keretén belül az 1.-4. szemeszterben 25, az 5.-6. szemeszterben pedig 54 kreditet ajánlott szerezni félévenként.

Egy lehetséges egyenletes eloszlást az alábbi táblázat mutat be. A tanulmányi kreditek (kr.) az 1.-4. szemeszterekben (sz.) 4-20 kredit között változhatnak.

	1 sz.	2.sz.	3.sz.	4.sz.	5.sz.	6.sz.	7.sz.	8.sz.	Összes kr.:
Tanulmányi kr.	8	8	8	8	0	0	0	0	32
Kutatási kr.	25	25	25	25	54	54	-	-	208

4. A képzés első két évében, a félév érvényességéhez szemeszterenként legalább 4 tanulmányi kreditet kell a hallgatónak szereznie. Indokolt esetben (például külföldi tanulmányút) ez alól a szabály alól, a témavezető javaslata alapján a programvezető felmentést adhat.

5. A doktorandusz áthallgatással más iskolában is szerezhet tanulmányi krediteket. Az áthallgatást a programvezetővel előzetesen engedélyeztetni kell.

6. Kutatási és tanulmányi krediteket más, hazai vagy külföldi intézményben teljesített részképzéssel is szerezhet a doktorandusz. A részképzés munkaprogramját, a témavezető és a programvezető javaslata alapján, a doktori iskola tanácsa hagyja jóvá.

7. A doktori programon kívül áthallgatással, részképzéssel és előzetes teljesítmény beszámításával szerezhető tanulmányi kreditek száma összesen nem lehet több, mint a megszerzendő tanulmányi kreditek 30%-a.

8. Külföldi részképzés esetén a teljesített tárgyakból elért érdemjegyek átszámítását az ECTSgrade-nek megfelelően kell elvégezni. (ECTS-grade: A, B, C, D, E – magyar érdemjegy: 5, 4, 3, 2, 1).

9. A képzés első két évében félévenként legalább 4 elméleti és 15 kutatói kreditet kell teljesítenie a hallgatónak. Ha a félévet ennél alacsonyabb kredittel teljesíti a hallgató, akkor a következő félévre vonatkozóan automatikusan átsorolódik költségtérítéssel képzésbe.

8. §

A komplex vizsga

1. A negyedik félév végén a doktorandusznak komplex vizsgát kell tennie, aminek teljesítése egyúttal a képzés második szakaszába történő lépésnek a feltétele. A vizsgára jelentkezés feltétele 32 tanulmányi és 90 kutatási kredit megléte. A vizsgára való felkészülés része egy 3-5 oldalas írásos beszámoló elkészítése, amely összefoglalja a doktorandusz első két évben elért kutatási eredményeit és vázolja a következő két év kutatási terveit. Ezt a dokumentumot a vizsga időpontja előtt két héttel az elnök, illetve a programvezető részére kell elküldeni.

2. A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság három, tudományos fokozattal rendelkező tagból áll, melyek közül legalább egy nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az ELTE-vel. A vizsgabizottság elnöke egyetemi tanár, professor emerita/emertus vagy MTA doktora címmel rendelkező oktató, kutató.

3. A komplex vizsga két részből áll. Az elméleti részben egy főtárgyból és egy melléktárgyból vizsgázik a doktorandusz. A vizsgatárgyak listáját a doktori iskola képzési terve tartalmazza.

A második részben a hallgató 20 perces szabad előadásban számol be az első négy félévben végzett kutatási munkáról, és bemutatja a doktori képzés második szakaszára tervezett kutatási munkát és a publikációk ütemezését. A beszámolót 25 perces vita követi.

A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó teljesítményét a vizsgabizottság tárgyanként értékeli, és ez alapján a vizsgát tárgyanként és összességében is kétfokozatú skálán – megfelelt, nem megfelelt, - minősíti. Ha a vizsgázó a komplex vizsga elméleti tárgyai közül valamelyikre nem megfelelt minősítést kap, akkor e tárgyból ugyanabban a vizsgaidőszakban az utóvizsgára kijelölt napon utóvizsgát tehet.

A komplex vizsga elméleti részében a vizsgák értékelésének módját és az értékelés alapján a doktori fokozat minősítésébe beszámított eredményét a doktori iskola határozza meg az alábbiak szerint.

A vizsgabizottság külön-külön értékeli az elméleti és a kutatási részt. Az elméleti részt esetében a fő- ill. melléktantárgyat 2:1 arányban veszi figyelembe egy 4-es skálán (summa cum laude, cum laude, rite, insufficiente) , a kutatási részt pedig hármas skálán értékeli.

A komplex vizsgáról jegyzőkönyv készül.

A komplex vizsga eredménye része a doktori fokozat minősítése kialakításának.

9 §

Minőségbiztosítás

- (1) A minőségbiztosítás egyetemi szintű szabályait az EDSz 21. és 22. §-ai szabályozzák. A BDI Minőségbiztosítási terve függelékként csatolva.

10. §

Az idegen nyelv ismerete

- (1) A KDSz 9. §-ának felhatalmazásával a Doktori Iskola a biológia műveléséhez szükséges első idegen nyelvként kötelező jelleggel az angolt jelöli meg. További idegen nyelvek körét a tanács határozza meg.

11.§

A doktori iskola gazdálkodása

- 1.A doktori iskola költségvetését az iskolavezető előterjesztésében a tanács hagyja jóvá.
- 2.A doktori iskola bevételei az ösztöndíjasok után folyósított állami normatívának a kari költségvetés szerint előirányzott összegéből, a költségtérítéses hallgatók által befizetett, az egyetem, illetve a kar elvonásai után fennmaradó összegből és egyéb (pl. pályázati) bevételekből állnak.
- 3.A doktori iskola kiadásait – a bevétel felosztását a programok között – az iskolavezető javaslatára a Tanács hagyja jóvá. A programok felelősek a rájuk jutó bevételek szabályszerű felhasználásáért.
- 4.A költségvetés biztosította keretből az iskolavezető – a tanács jóváhagyásával – előre nem látható kiadásokra tartalékot képezhet.
5. A pénzeszközök felügyeletének jogát az iskolavezető gyakorolja. Tartós távolléte esetén ezen jogot a helyettese gyakorolja.
- 6.A doktori iskola költségvetésének szabályszerű végrehajtásáért az iskolavezető felelős.
- 7.A doktori Iskola bevételeiből közösen beszerzett eszközök, műszerek használatának szabályait, a működési költségek fedezésének módját a tanács dolgozza ki.

12.§

A Doktori Iskola adminisztrációja

- 1.A felvételi jelentkezési anyagokat a felvételi kiírásban rögzített időtartam alatt a kar Doktori, Habilitációs és Nemzetközi Ügyek csoportja (a továbbiakban Doktori Csoport) veszi át, majd továbbítja azokat az NEPTUN-beli adatok rögzítéshez szükséges másolat készítése után a doktori iskolának a felvételi vizsgák megszervezéséhez és a hallgatók kiértékeléséhez. A felvételi vizsga helyéről és időpontjáról annak kitűzésekor a Doktori Csoportot is értesíteni kell.
- 2.A hallgatók beiratkozása és féléves regisztrációinak intézése, halasztó és regisztrált hallgatók tanulmányi és személyi anyagának megőrzése a Doktori Csoporton történik. A doktoranduszok kérelmeit hatáskörtől függetlenül (elbírálásra, vagy elbírálás után irattározásra, nyilvántartásba vételre) a Doktori Csoporthoz kell továbbítani.
- 3.A doktorandusz hallgatók befizetéseiket NEPTUN rendszerben gyűjtőszámlájukra történő utalással kell megtegyék, vagy igényelt átutalásos számla ellenében kell megtörténnék. A számlák kiállításáról a Doktori Csoport gondoskodik.
- 4.A hallgatók részére ösztöndíj kifizetések az NEPTUN rendszeren keresztül történhetnek, melyhez a HKR által szükségesként előírt dokumentumokat a Doktori Csoporthoz kell leadni az adott félév első ösztöndíj folyósítási időpontja előtt legalább 2 héttel.

- 5.A doktori iskola vezetője, vagy egy általa megbízott személy (titkár) feladata:
- a. a tanács üléseiről jegyzőkönyvet készít, amit 1 héten belül megküld a TDT elnökének, valamint a tanács tagjainak,
  - b. a doktori iskola oktatási programjainak szemeszterenkénti tanrendjét az iskolavezető jóváhagyásával összeállítja és közzéteszi,
  - c. részt vesz a különböző jelentések, statisztikák, pályázatok, stb. elkészítésében.
- 6.A doktori iskola az adminisztratív feladatok elvégzésére – az iskolavezető és a titkár munkájának technikai segítésére – ügyintézőt kérhet fel.
7. Az ügyintéző
- a. adminisztratív segítséget nyújt az iskola vezetőjének és titkárának,
  - b. nyilvántartja a doktori iskola pénzeszközeinek felhasználását.

Záró rendelkezés

A doktori iskola jelen szabályzatát a tanács megvitatta és fenti formájában elfogadta. A szabályzat EDT a TDT véleménye alapján hozott döntésének napján lép hatályba. A Természettudományi Doktori Tanács elfogadta a xxxxxxxxxxxx ülésén.

Jóváhagyva az Egyetemi Doktori Tanács 2016. október13-i ülésén.

Mellékletek:

1. A doktori komplex vizsga tárgyainak listája
2. Minőségbiztosítási terv

1. Melléklet

A doktori komplex vizsga fő- és melléktárgyainak listájaFő és melléktárgyként választható:

Állatrendszertan
 Anatómia
 Bioinformatika
 Biokémia
 Élettan
 Etológia
 Evolúcióbiológia
 Fejlődéstan
 Genetika
 Hidrobiológia
 Humánbiológia
 Immunológia
 Mikrobiológia
 Molekuláris biológia
 Neurobiológia
 Növényélettan
 Növényrendszertan
 Növény szerkezettan
 Ökológia
 Sejtten

Csak melléktárgyként választható:

A biológia tanításának módszertana
 A növényi stressz
 Az evolúció nagy lépései
 Biofizika
 Biogeográfia
 Biológiai növényvédelem
 Biostatistika
 Evolúciógenetika
 Fehérjetudomány
 Fertőzések immunológiája
 Géntechnológia
 Humán etológia
 Humángenetika
 Idegi sejt- és fejlődésbiológia
 Immunfolyamatok szabályozása
 Immunológiai módszerek
 Kognitív etológia
 Konzervációbiológia
 Kóros immunfolyamatok
 Mikológia
 Mikrobiális biotechnológia

Modellezés a biológiában
Molekuláris fejlődésgenetika
Molekuláris tumorsejtbiológia
Neurokémia
Növényi biotechnológia
Növényi molekuláris biológia
Paleopatológia
Pszichofarmakológia
Pszichofiziológia
Többváltozós adatfeldolgozás módszerei
Virologia
Viselkedésettan
Viselkedésökológia